

Senaat - Raad van State LEGISLATIE - WETGEVING	
25 06. 1973	
Transmissie à M. Overgemaakt aan de	1 Coördinator

Bg

YC.

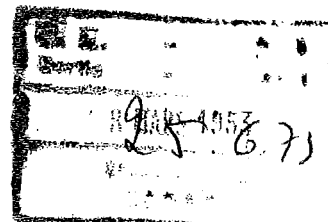
L. 11.858/1.

F.

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 3e mei 1973 door de Voorzitter van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van decreet "betreffende de benaming van de luchthaven Zaventem", heeft de 25e mei 1973 het volgend advies gegeven :

Het voorstel van decreet betreft de benaming van de luchthaven te Zaventem. De aan het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State voorgelegde tekst is die welke aangenomen werd door de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap.

Deze tekst luidt als volgt :

"Enig artikel.

De officiële benaming van de luchthaven te Zaventem is "Zaventem (Brussel)", met mogelijke vertaling van de naam van de hoofdstad".

Het oorspronkelijk voorstel, dat op 9 november 1972 door de heer W. DE CLERCQ c.s. ingediend was, bevatte een enig artikel dat als volgt luidde :

"Enig artikel.

De officiële benaming van de luchthaven te Zaventem is : "Zaventem-Nationaal".

Een amendement op dit voorstel werd op 20 maart 1973 door de heer R. VANDEZANDE c.s. ingediend, ertoe strekkende in de tekst van het enig artikel het woord "Nationaal" weg te laten.

Nadat de tekst, die het voorwerp van de adviesaanvraag uitmaakt, op 3 april 1973 aangenomen werd door de Commissie, werden twee amendementen ingediend, respec-

.../...

tievelijk op 3 mei 1973 door de heer Leo VANACKERE en op 7 mei 1973 door de heer R. VANDEZANDE c.s.; beide amendementen strekken tot het weglaten van de woorden "met mogelijke vertaling van de naam van de hoofdstad".

*

* *

Het voorstel van decreet beoogt het geven van een nieuwe benaming aan de thans als "Brussel-Nationaal" gekende luchthaven.

Bij de besluitwet van 20 november 1946, waarvan de bepalingen bij koninklijk besluit van 5 oktober 1970 gecoördineerd en in overeenstemming gebracht werden met de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, werd een Regie der Luchtwegen opgericht.

Tot het nemen van het koninklijk besluit van 5 oktober 1970 was de Koning gemachtigd geweest door de voormelde wet van 16 maart 1954, zoals ze later werd gewijzigd, inzonderheid artikel 17.

Blijkens haar statuut is de Regie der Luchtwegen (R.L.W.) "een organisme met rechtspersoonlijkheid dat er mee belast is ... de luchthavens en dezer aanhorigheden te bouwen, in te richten, te onderhouden en te exploiteren alsmede de veiligheid van de luchtvaart te verzekeren" (artikel 1, eerste lid), waaraan door de Staat afstand is gedaan van "de onroerende goederen gebruikt als luchtvaartterreinen en dezer aanhorigheden" (artikel 11).

.../...

Tot de beslissingen welke uit die opdracht voortvloeien, behoort kennelijk het geven van een naam aan de diverse diensten en installaties, vermits de wetgever zelf daarvoor geen benamingen heeft vastgelegd.

Naar luid van artikel 2, eerste lid, van haar statuut, is de Regie "vertegenwoordigd en beheerd door de Minister tot wiens bevoegdheid de burgerlijke luchtvaart behoort". Aan dat wettelijk aangewezen orgaan komt het derhalve toe de bedoelde benamingen vast te stellen.

*
* * *

In de toelichting van het voorstel wordt door de stellers aangevoerd dat het onderwerp van het voorstel van decreet "een aangelegenheid (is) die ongetwijfeld tot de bevoegdheid behoort van de Cultuurraad : een officiële benaming behoort immers tot het correcte taalgebruik en is derhalve een aspect van de luister van de taal". Ook de indieners van de amendementen beroepen zich op de "bescherming en luister van de taal".

Het correcte taalgebruik behoort inderdaad tot de "bescherming en luister van de taal". Dit blijkt uit de parlementaire voorbereiding van artikel 59bis van de Grondwet en van de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegdheid en de werking van de Cultuurraden voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap en voor de Franse Cultuurgemeenschap.

.../...

Over het begrip "bescherming en luister van de taal" geeft het verslag van senator VAN BOGAERT (Gedr. St., Senaat, 1969-1970, nr. 402, p. 19) de volgende uitleg :

"Door de Minister van Communautaire Betrekkingen wordt de draagwijdte van deze tekst nader toegelicht. Men bedoelt met deze zin, dat de raden van senatoren decreten zullen mogen uitvaardigen voor wat het gebruik en de spreiding van de taal betreft als cultuurmiddel. Daarvoor bestaan trouwens nu reeds een aantal instellingen zoals de Academies, de speciale commissies voor terminologie, diensten voor de bevordering van letterkundige uitgaven, taalcommissies, enz.

Een lid merkt op dat de term "luister" wel goed gekozen is. Deze term werd reeds gebruikt door JOACHIM DU BELLAY.

Een ander lid stelt voor om aan deze tekst ook nog de woorden toe te voegen : "en de regeling van het juiste taalgebruik in alle overheidsdiensten".

Op dit voorstel reageren enkele andere leden door er op te wijzen dat het juiste taalgebruik onder meer in overheidsdiensten een uitvoeringsmaatregel is en dat men dit derhalve niet in een grondwettelijke tekst moet inlassen. Indien de tekst van de Grondwet verwijst naar de bescherming en de luister van de taal, dan is het ook duidelijk dat daardoor het stimuleren van een correct taalgebruik wordt bedoeld.

.../...

Aangezien de Commissie deze interpretatie algemeen blijkt aan te nemen, wordt het amendement ingetrokken.

De voorgestelde tekst van de Regering wordt daarop door de Commissie aangenomen met 14 stemmen bij 5 onthoudingen".

In de memorie van toelichting van het ontwerp waaruit de wet van 21 juli 1971 is gegroeid, wordt gezegd dat onder "bescherming en luister van de taal" onder meer dient begrepen te worden : "de taalwetenschap, de spelling, de terminologie, het bevorderen van de beschaaftde omgangstaal, de verspreiding van de litteratuur in binnen- en buitenland, het bepalen van de toekenningsvoorwaarden van toelagen, prijzen en studiebeurzen" (Gedr. St., Senaat, 1970-1971, nr. 400, p. 4).

Problemen in verband met het correcte taalgebruik bij het geven van benamingen, kunnen evenwel slechts oprijzen wat betreft de juiste keuze of schrijfwijze van de woorden of de zinsbouw, niet in verband met de vraag of daarin de naam van deze of gene gemeente moet voorkomen.

De Cultuurraad is evenmin bevoegd te beslissen over "een mogelijke vertaling van de naam van de hoofdstad". Dat behoort niet tot de bescherming van de luister van de eigen taal, noch tot enige andere culturele aangelegenheid als bedoeld in artikel 59bis, § 2, 1°, van de Grondwet. Anderzijds behoort elke regeling

.../...

van het gebruik der talen met betrekking tot de luchthaven Zaventem, die een dienst is waarvan de werkkring verder reikt dan het taalgebied waarin hij gevestigd is, ^{behoort} tot de bevoegdheid van de nationale wetgever, volgens artikel 59bis, § 4, tweede lid.

[Zou dus alleen betrekking hebben op het correcte taalgebruik, het weren van mogelijke gallicismen in de constructie van die benamingen. Evenwel behoort dit slechts tot de bevoegdheid van de Cultuurraad als het geschiedt bij een algemene en normatieve maatregel; het komt aan de Cultuurraad niet toe bij de concrete naamgeving in de plaats te treden van de organen die met het geven van een benaming belast zijn.]

De kamer was samengesteld uit

de Heren : F. LEPAGE,	eerste voorzitter,
Ch. SMOLDERS,	staatsraden,
H. COREMANS,	
G. VAN HECKE,	bijzitters van de
J. DE MEYER,	afdeling wetgeving,
E. VAN VYVE,	afdelingsgriffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. DE COENE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

E. VAN VYVE.

F. LEPAGE.